

Latvian Preʃhu Amīss.

54. gadagahjums.

Nr. 5.

Treʃhdeenā, 29. Janvar (10. Februar).

1875.

Redakteera adresa: Pastor Safranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn L. (Rehber) grahmatu bohdē Jelgavā.

Latveefchu awīss ar to peelikumu „basnīzas un skohlas sīnas“ us jaunu **1875.** gadu māksħas kā lihds fchim: Jelgavā fanemoht **1** rubli, Rihgā pee Daniel Minus k. fanemoht **1** rubli **20** kap. un par pasti preefuhtoht **1½** rubl. Kas 24 eksemplarūs apstelle, dabuhn 1 wirsū.

Apstellefhanas veenem: Jelgavā awīschu namā Besthorna L. (Rehber) seelā grahmatu bohdē pee tirgus platscha; Kuldīga Besthorn k. grahmatu bohdē; Rihgā Daniel Minus k. kantori, teatera un wehwer celas stuhrī; Zehfis, Walmeera un Walkā zeen. latv. draudses mahzitaji. Wiši Kursemes un Widžemes zeen. mahzitaji, floblotaji, pagasta wezakee un skrihweri teek luhgti apstellefhanas mīlli veenemt un tālsak aygahdaht.

Mahditajs: No eelschsemehm. No ahrsemehm. Skudru mīlu freħls. Walīs budscheta areħblinums. Speħsnekku meita. Igaunu lautas dsefma. Widžemess sīnas. Abida. Sludinafhanas.

No eelschsemehm.

Starp Behni un Jelgawu 14. Janvar no rihta ap pulksten 9. dselszela ratu rindai ar fchalti brauzoht, weens peedsehris wiħrelis patlaban fkelenehm pahri laidis. Ilkis pahrlauſas un sīrgs fadaufihs, Deewa laime, ka wehl wiħrelis pats valizis dīħwes; jo pee ratu rindas stiprois gruhdeens tuhda! pamanikts un apturejuschi. A. H.—n.

Saldus aprinka skohlotaji 3. Janvar notureja Wahnes skohlas namā sawu nu jau 24. konferenzi, kuru Wahnes zeen. mahzitajt Boettiger k. wadija. Bijahm fapul-jeufshees fahdi 12, gan konferenzes lohzekli, gan weesi. Konferenzes darbus eefahlam pulksten 1. pehz pusdeenās ar to dseesmiku „Kungs Jesus Krist, naħz pee mums buht“ un ar Deewa peeluhgħschānu. Kad peemeldetohs konferenzes darbus bijahm peesħmejuschi, fahla mīl ar to raksteenu: „Kahda data ir mahzitajam un skohlotajam ar pagasta behrneem?“ — no Igaunu muisħas skohlotaja Rittinger k. Ohtrais darba gabals bija ta jautafħħana: „Kurjeh ir tas wiċċmasakais mehrs no skohlas mahzibahm, kuras pagasta skohlai fawwem behr-neem lihdsi jadobhd us winu dīħwes għażjumu?“ — no Wahnes mahzitajt Boettiger k. Abi nabza, weens pehz ohtra tif dīħxa un fmalka apsprefħanā, ka laizins fahri jo ahtri aisteżżeja un teem diwi ziteem peemeldeem darbeem: par skohlas ruffu wiesħanu, un weenu proħwes mahzibu — bija us preeħschu jaħaleel.

Mahlosku konferenzi turejim ar Deewa palihgu 28. April sch. g. Brohzenes skohlas namā. C. S.—n.

Rihgā augstaħħas politehnika skohlas direktors Dr. Nauck 15. Janwar it peepeschhi nomiris. Bixiis pee zeen. generalgu-bernatora weesħos un speħlejjs patlaban fħach speħli, tē us-nahku firdeschħla un bijis likkis.

— Sneegs ir tik beesi faktritis, ka ari us dselszekeem braunkħana nespħeji pehz noteiktaħm stundahm notiħt. Gan wiċċadi ruhnejahs zelu taisħiħ flaidru, tomeħri 15. Janvar ta-

no Dinaburgas nahkdama ratu rinda, kurai pulksten 3. wajjadseja Rihgā buht, bij starp Kurtumuischu un Rihgu ġneega kuponās nogrimuji un til pulksten $7\frac{1}{2}$ wareja saħħi kustehet un 8. Rihgā nonahkt.

— Rihgā grib eetaifiħt augstu musika skohlu (konseruatorju) kahdas aħrjem ēs atroħdama.

Preeħsch Widžemes tee reguleeresħħanas darbi paħħi ir ja-pabeigti un tika tahs protooles jau 18. Merz 1874. gadā Wisangstaki apstiprinatas. Attika nu tik weħl tahs reguleeresħħanas aktes fewiħxli isħaliħ; pawisam us Widžemes krohna muix-schahm semnekeem ir isdalamas 12,864 reguleeresħħanas graħmatas. 1. Oktoper 1874. g. bij jau għandrihs 7 tuħkst. graħmatas preeħsch faimnekeem fogatawotas un darbojha tagad-weiħ gar tahm atlikuħxahm 6 tuħkst. graħmatahm. Ta isreguleereta semnekku seme ir 254 tuħkstosħ desetinu leela. Tikkliħds kā Widžemē tahs reguleeresħħanas graħmatas buhs pabeigtas, tad-ar wiċċeem speħkeem xemx-ku Kursemē toħs reguleeresħħanas darbus roħkā; liħds fchim Kursemē tik toħs speedigakohs darbus isdarija pee muisħu- un semnekku semes atħxek fħan, serwi-tutu isliħħsinaħħas u. z.

Igaunu rakstneezibas beedribai (Kirjameeste Sels), kas 8. Janvar bij kohpā, starp zitahm leetahm bij preeħschā liks, lai wina is fawa widuż eż-żebi weenu komiteju un teem komitejas lohżekleem usdohd apsprefħ tħalli igaunu graħmatas, kas toħp drukatas un tahs labakahs un derigħas lafitajeem ewhe-leħt. Tas leelais pulks no igaunu graħmatahm esħof tħall pehz eeksfekkiga fatura kā ari pehz walodas lohti mas weħrti-għas un laudis paħħi gruhti speħħoħt tahs labakahs no flik-tħall is-sħekk. Peħġ garakħam pahrrunahm beedriba isweħleja kahdus no fawwem lohżekleem un teem usdewa to kritikas darbu pee igaunu graħmatahm.

Igaunu sem ēet ar d'simtu mahju pirkħanu tiezami us preeħschu. 1874. g. atkal tika semnekeem pahrdohħas 258 mahjas ar 10,735 desetinahm par 475 tuħkstosħu rubl. (30 mahjas bij no muisħu semes un 228 mahjas us semnekku se-mes). Bes tam 9 muisħu mahjas pahrdewwa zitu kahru laudihm, laba teesha masaku platsħu tika juhralmeeku ġnejnej-keem pahrdohxi (225 mahjinas). Ta tħall isg. gada beigħas igaunu sem ē bij pawisam par d'simtu pahrdohħas 1447 mah-

jas semneekeem un 71 mahjas ziteem laudihm, kohvā 1518 mahjas par 2,263,334 rubli. Zaur zaurim rehkinohr ta mafka par defektu istaifija 42 rbt. 85 kap.

— Igaunu muishneeku landags ir igaunu semes gubernatoru, firstu Schachowskoi uszehmis igaunu muishneeku ruffos.

No Pehterburgas. Visi tee, kas pehz 19. Dezember 1825. g. ir deenejuschi Pawlowas Leibgwardu regimente, tohp usaizinati fawas adreses eesuhtiht regimenter fanzelejā Pehterburgā.

— Pehterburgā weena gohdata skohlotaja sawu nahwi dabuja zaur to, ka gribedama petrolejas lampu isdsebst, bij pakahpupees un zilinderi puhtusi. Schi ir ta parasta, bet ori bailiga mohde, jo kad daks nau labi stipri us apakshu paskruhweta, tad weegli nelaime noteef. Tā ari tur, leesma peetika pee petrolejas, traufs plihsa un degoscha eta isslaistijahs par freileni; gadijahs ohtra klahf efoht un ussweeda deki wirsu, bet nabadsite isbailēs nosweeda to deki un sahka schurp turp skraidiht, tā ka leesmas jo stiprik fanehmabs un beidsoht freilene pakrita pee semes un pehz nezik stundahm bij libkis.

— Schini rekruschu dohfschana pahr wiſu walsti pehz „waldib. sin.“ no augstahm, senak atswabinatahm faktahm pawifam eestahja deenestā 3161 un 1887. tika laiks dohts mahzibas pabeigt (Widsemē ween schahdu bij 187).

— Pehterburgā daschas deenas fals turejahs pee 22 grahdi, tā ka daschas skohlas fawcem skohleneem atwehleja mahjā palikt. Lai nahldami ne-apfalde lohzeikus.

— Beetumneeku nosuhtischna us Sibiriju frohnam zaur zaurim mafka pee 50 rubli no galwas; wiſdahrgali isnahk, komehr wiipus-Kreevijas blehschus aisdzen us Sibiriju (libds 80 rubli.). Isgahjuſchā gadā tika atkal turp aisdſhi ti 17 iuhſt, zilwei.

No ahrsemehm.

No Berlines. Gelsch „Rigasche Zeitung“ Nr. 12 laſam weenu rakstu, ko kahds kungs schai awisei no Berlines atraktijs un kas ta ſkan: Schodeen (25. Janvar) wahzu walſtſrahte ir peenehmuſi to likumu par zilweku eewefchanu teefas ruffos jeb ka ſcho likumu ihſeem wahredeem fauz par „teefas laulibū“. Schis likums, kas no Oktober mehnescha stahw ſpehla Bruhſchu walsti, joprohjam tilks ſpehla zelts par wiſu Wahzlemi. Schi likuma pirmee un ſirdigee pretineeki ir un paleek pahwestneeku latoli; bet ori tas jaloezing, ka ari us dauds zitahm puſehm ſchim likumam ir mas draugu. Jo ka ta leeta ſchim brihſham stahw, kad luhko us to, ka ſchis pats likums ar hawu teefas laulibū, kur laulibas lahrta tohp zaur to nogrunteta, ka bruhtes laudis usdohdahs pee ihpaſcha rukku funga un basnizas lauliba paleek tad lauschu paſchu ſwabadihā, waj kad un kur to basnizſwehtibu grib nemtees. Schis likums Bruhſchōs usrahda gan deesgan nejauku auglu, jo weenaldība, ir pat eenaidiba, pret kristigu basnizu ir ſtipri zaur to gaifmā nahkuſi (us laukeem gan maſak, bet leelajos vilſehtos it ſtipri). Ta jauna likuma draugi mehds atbildeht, ka ſchis likums nau tohs nejaukumus radijis, wiſch ir tik gaifmā wilzis to besdeewibu, kahda laudis jau bijuſi. Taſniba gan, bet ori ta ir taſniba, ka jauna preekſchihme ſpehj labas eeraſchias ſtipri deldeht un jo wairak tahdu rohdahs, kas fawas basnizas dahrgu ſwehtibu pee teem ſwarigajeem muhſcha notikumeem, ka prezefchanahs un behnu kristibas netura deesgan dedſigi zeenā, tad ſchahds netizibas un besdeewibas gars aifgrahbj zik daschu, kas wehl libdſchim deewabijigu ſirdi tureja

un tee nelabi augki tad atlez wiſai zitai dſihwei. Bet ori to lai paturam azis, ka weena tauta, kas ſawā eekſchigā kohdolā ir til weſeliga, ka wahzu tauta, newar buht un palikt bes tizibas un deewabijibas ſaiteſ, tee nejaukumi ir til ſchi pirma laika atlehkums; ar katru foħli turpmak atkal ſahls augt un ſtiprinateſ tas prahts, kas tur zeena tohs wezu wezohs kohſchohs baſnizeestahdijumus. Jo to newaram keegees, ka ſchinis laikos un us tagadeja kulturas ſtahwoſta tiziba newar ſtahweht dibinata us likumigu, ahriku peespeefchanu. Ŝenakos rupjibas un tumſibas laikos eeweda kulturu ar waru un tahs tautas paſemojahs un nezik nemanija ſho uſliktu juhgu, jo libds ar ſho juhgu tika paſneegts augtakſ kulturas ſtahwoſta un glihtakſ dſihwes iſſflats. Tagad tee laiki ir pahrgresuſches. Taſniba gan, ka ſchis pats likums, kas grib wiſupirms nokaroh ſatolu preesteru ſpайдiſchanas, kas paſchi pehz ſawa prahta dauds bruhtes pahrus apgruhtinaja un nekahrtig ſpайди, ſchis pats likums masak ſlahde katoſeem, jo tee tapehz neweens ne-eet nizinaht fawas baſnizas ſwehtibu, bet ſtarp ewangeliuma baſnizas lohzeleem rohdahs deemschehl dauds tahdu, kas dohma pilnu ſwabadihū panahkuſchi, kad teem newaijaga ſawā baſnizā Deewa ſwehtibu luhtees. Bet ori tur jaſaka, ka ewangeliftas draudſes bij ari lohti dauds to tizibā iſgahjuſchū, ta netiziba un besdeewiba ir ſtipri iſplatijufes un warbuht tas ari nebuhs no kauna, kad ta eekſchigā newefeliba iſſitahs us ahru un tee augoni tohp redſami. Ar tahdu zaurlaufchanohs flimee war fahlt labo-tees, tas war ari foħlis buht us labo puſi. Lai laudis ſkaidri redſetu, ka waldfiſchana noſpreesdama, ka katra ſtrahtes pahrim un katra ſpediſmuſcham behrinam waijag tilk usdohtam pee teefas funga, tapehz wehl nebuht negrib maſinahit to kristigu zilweka uſdewumu, iſlubgtees baſnizas ſwehtibu no mahzitaja baſnizā un ſwehtu kristibu ſawam behrinam, tapehz tad, lai kristigu zilweki ſinatu, ka waldfiſchana gaida, ka katra ſtristigis zilweks pats ſinahs to dariht, kas tam ka kristigam jadara, tapehz wezais Wahzu Kejars ir us tam pastahwejjs, ka likumam tohp ihpaſchi wehl peelikti tee wahrđi, ka teefas lauliba nemas negrib aifeet preekſchā nei aiftikt baſnizas ſw. amata darifchanu. Par ſho leetu runadami atgahdinajam laſitajeem tohs wahrđus, ar lahdeem par ſho paſchu leetu jaunagada wakarā ar laſitajeem farunajamees. Deewa tas Kungs, kas ſpehj us klinis likt iſwerdeht dſihwam uhdennim, lai grohſa ari tahs zilweku tumſchumu pilnas eeriktes, ka tahm jaſalpo us to: „Lai naſk Wina walſtiba!“

Englante pehz ſtatistikas ſinahm us teem 23 milioneem eedſihwotaju iſg. gadā bij nabagu ſkait ſarehkinahs us 883,688, tas buhtu zaur zaurim il us ſimts dwehſelehm 3 libds 4 nabagi. Tā tad nabagu ſkait ſtur ir ſtipri maſinajees un to Englante ir ſtipri zaur to panahkuſchi, ka nabagu uſturs tohp mahjā ſneegts til flimeem, ſrohpleem un wezeem; wiſi ziti dabuhn ſawu uſturu „darba namōs“. Tur tee atrohd wiſu, kas ir waijadſigs, bet tas ir janopelna zaur ſtrahdaſchanu, kas katra ſpehla ſchim ſchim ſealita un kur pehz nama likumeem jamahzahs geħdigħi westees.

Italeſchu ſenatā ſtarp runas fungem fehſch Rohmā ori wezais Garibaldis. Rohmā abrauzohr ne-apredſams ſtauſchu pulks wiñu ſagaidijis un apfeižinajis; firgi iſjubgti un laudis wiñu ratusnowilkuschi libds tam namam, kur kohrteli neħmees.

No Sweedru semes raksta 25. Janvar, ka tur fals bijis no 36 grahdi (pebz Zelsija) jeb 29 pehz Neomira termometera. Ta leela ſala deht ap Stokholmu to deenu braukſchana us

dselszeleem apstahjuši, jo tāhdā fālā dselss war weegli sprahgt un nelaimes notilt.

Spanija prinjis Don Karlos nemas neleekahs prohtus, ka jauns kehnisch waldishanu usnehmis; Don Karlos wed karu us preefshu un pastahw us tam, ka Spanijas waldishana peekriht winam ween; wišbreemigaki strahda tas Karlistu generalis Lizaraga. Nesen winsch gribedams wiſas finas aptureht un zelus aifflohdīt, islaida pawehli, ka katu wihrū, kas bes wina finas kalpo waj pee telegrafeem, waj dſelszeleem, buhs us weetas noschaut. Tagad nu dſird, ka fahk ari pehz ſchihs pawehles dariht. Mores pilfehtā Karlisti fanehmufchi zeeti weenu telegraſa fungu, kas bij fawu no waldishanas usdohtu telegraſa deeneſtu pildijis, ſagrahba ſcho wihrū atgruhſdami tohs māſus behrninuſ, kas pee tehwa pefehruſchees turejahs, noweda to uſnoteefashanas weetu un tur noschahwa; pehz tam 4 ziti Karlisti kalpi eelaufahs noschauta atraiſnes namirā, peelika uguri petrolejas traufam, ta ka wiſe nams pelnōs faktita. Tapehz t.d ari no waldishanas armijas vufes ir pawehle isdohta, Karlistu waras darbīnekeem nekahdu ſchelastibū nerahdiht un fur weenu ſawās rohbeschās ſatver, to nowest pee tuwaka komandanta, kas to pahrlauſchinahs un brihtinu laika dewis preefch ſatiffchanahs us nahwi, to liks noschaut.

Montenegro gan tāhs uguns dſirksteles, kas graſijahs kara leefmās iſſpraukees pret Turkū ſemi, noplehnobs, kād redjehs, ka no ahrenes mas palihdsibas goidams. To Montenegro ſchi it labi ſinaja, ka kād tee zelahs kahjās pret Turkū, ka kād dauds avgabali, kas peeder Turkam, un fur mahjo kriſti, buhs gatawi libds zeltees kahjās, ta Serbijā, Albanijsā, Bosnijsā, bet ſipri tee ari zereja, ka leelwalſtis nabls paſihgā. Bet tas nu eet wairak pa tam, ka meeru nebuhs traueht, nn ar ſaweeem pawalſtnekeem ween Turkam nebuhs gruhti galā tikt, tohs winsch ſpehj ar ſawu kara ſpehku apſpeeft. Tagad ari pa Montenegro ſemi ir ſohli dſilſch ſneegs ſakritis, ta ka us kahdahm 4 nedetahm ir pilnigi meerā jadohdahs, jo us kahdahm newar ne dohmaht. Un mehneccha laika leelwalſtis buhs pilnam ſpehjuſchias abas puſes us to peedabuht, ka turahs pee meera.

Japanas ſeme libds ſchim preefch ſweſhinekeem ir ſipri aifflohdīt, tik dashdōs pilfehtōs ſweſhinekeem brihw andeles darifchanas kohpt, bet dſikati ſemē eet bij haliča ſeeta. Tagad nu Eiropas walſtis ir norunas turejuſchias ar Japanas waldishanu un ſchi ir apfohlijuſi, ka us konsulu peemeldeſchanu isdohts kahram ſweſhinekam paſi, ta ka wiſch war ne-aiſlahits eet zaur wiſu walſti.

Riħnas walſtis lejjas ir jauna gada waſarā miris, wiſch pametis 5 gadu wezu dehlu. S.

Lauzineki, ſargajatees pilfehtā no krahpnéekeem! Nesen kahds ſainneeks no B..... pagasta, iħstens goħda wihrū, miſtuſ us Riħgu wesdams, panem libds ari barotu wepri no 25 pohdeem ſmagu. Riħgħa us tirguš uſbraukufcham, wiñam peestahjahs diwi pirzeji, kas ka leekahs, abi weens efoht. Abi ſohla un dingejahs pa weenu rohku, us milteem un us wepri un teizahs abi weenā yahjā dñiħwojoh. Peħdigħi ar ſainneku ſalibkuſchi, brauz pee ſwareem, fur ſweħidami uſſweeħi wepri u ragutinahm, kuras pirzejeem libdi ir, un ſahk nu wiſi braukt. Weens no pirzejeem welli ragutinas, oħris eet libdiſi miſtu wesmam. Bet kād pehz kahda brihtinu ragutinu wilzejs or wiſu ſawu wesmu wairs nau redsams, apstahjahs ari oħris pee kahdeem feħtas wahrteem, leek

ſainneekam tur pagoidiht, kamehr pats żour iſtabu eedams tohs attaſiſſhoht. Šainneeks deesgan iſgaidihees eet raudſiħt, pa tāhni paſchahm durwiħm eelfchā, fur pirzejs eegahjis, bet — tur neweens neko nesin, ne no milteem, ne no wepra, neds ari no kahdeem pirzejeem. C. S.—n.

Balts dimants. Qaſitaji ſinahs, ka no dimant-akmineem ir tee tee wiſudahrgakee, kam paſcheem nau nekahdas fehrwes un ir flaidri kā uhdens, tāhdi tad wiſſlaistaki laiſtahs wiſas fehrwes, bet tāhdi ir reti uſeimami, wiſwairak atrohd dſeltenganus. Tagad nu weenam Frantsham laimejeeſ Afrikaz Kap kolonijā uſeet weenu flaidru baltu dimantu; wina wehrtibū rehkinoh tħiſumas us 2 milioni rublu. Gruhti tāhdu akmini uſeet, bet nebuhs ari weegli pirzeju ſchahdam dħayrgam akminim uſeet; jo tāhdu nau dauds, kas 2 milioni r. war iſ-dohx par weenu maſu akminix.

Astronomijas aprehkinums. Parishes guđribu akademijā nuvat profeſori nehma iſrehkinaſchanā weenu no til til fareddsamajahm ſwaigsnehm pee debes telts un dēwa ſchihs atbildas: Ta ſwaigsne ir 3 reiſ til ſmagħa kā faule, un milion-reiſ ſmagħa par ſemes loħdi; ſchi ſwaigsne ir 54 tuhktosħ miliardu juħdés tħalhu; kād weenai iſſchautai leela gabala loħdei buhru 6 gadi jaſkeen, kamehr noteek pee faules, tad wiñi peetiku $8\frac{1}{2}$ milioni gadu kō ſķreet, kamehr aisteek pee ſchihs ſwaigsnes. Preefch ne-iſmehribas paſuhd muhfu wiſ-leelakee ſkarri.

Petroleja lohpu labdaris. Weens ſemkohvejs no Schlesijsino, ka wiſch jau wiſu ſchohs gadu ſwaſtarā ſawu ſirgus zaur petroleju ſarga no dundureem, muſchahm un kniſcheem. Wiſch leek kutsheeram eemehrkl lupatu petroleja un tad ar lupatu nobrauka par ſirga muguru, kalku un auſiħm; neweens ſmuħdiss nau tuwumā nahzi un ſirgam petroleja nau it nekahdu ſkħidi darijuſi. Tomehr fur wahtis buhru, tur doħdam to padohmu, petroleju neſmehreht wiſ wirſu. S.

Skudru milsu ſpehks.

Kahds kreewu leelſkungs un dabas iſmekletajis, Paħwul's Bibikoff's wahrdā, ſtaħsta ta:

Tani waſarā 1867. g. fewa muſchā dſi woju un ar dabas iſmeklefchanu puhlejohs. Weentreis nosprahguſchu wanagu liku us ſkudru puhſni, lai ſkudras to għali avehstu, ta ka kauli ween atliku. Peħbz 2 deenahm atpakačt nabzu un to wanagu otradu 6 peħdas no ſkudru puhſchna.

Es wiñu atkal liku preefchnejā weetā un oħtrā deenā atkal atradu, ka managħi wairi u ſkudru puhſchna, bet 6 peħdas attahlu no ta.

Nu weħl reiſ to putnu liku preefchnejā weetā un aigħabju, bet par kahdu laizini atkal atpakačt nabzu ſkafitees, ka iħxi ſkudras faru darbu strahdajha.

Tie gau bij kō redsejt! Leels pulks ſkudru wanagam ta ſafokt bij preefchnejā juhgħiſchahs un to ar brihnischligu ah-trumu no puhſchna wilka us to weetū, fur to putnu biju redsejjs għoloh.

No ta war atsfahrst, ka ſkudrahm waren leels milsu ſpehks ir.

Walstsbudscheta aprektiuums,

lo finanzministers Keisaram preekschā lizis, israhda, ka 1875. gadā kreewu walsts e enahlschānu buhs gaidams 559 milioni rublu (starp teem no dsehreenu akzises 186 mil., fahls 11 $\frac{1}{2}$ mil., tabakas 10 $\frac{1}{2}$ mil., nodohschanas un patentes 131 mil., mescheem 10 mil., kalmu raltruwehm 8 $\frac{1}{2}$ milioni u. t. pr.) Turpretim isdohschanas buhs:

1)	Preeksch walstsparahdu lihdsinafch.	78,634,335 rub.
2)	Dselzelu obligazijahm	28,276,611 "
3)	Sinoda un augst. walststeef.	11,578,495 "
4)	Keisara nama	8,888,976 "
5)	Ahrwalstsmisterijas	2,674,243 "
6)	Kara ministerijas	175,049,492 "
7)	Juhr. ministerijas	25,106,017 "
8)	Finanzministerijas	69,031,867 "
9)	Walstsdomehnu minist.	19,726,966 "
10)	Gekschleetu minist.	51,445,587 "
11)	Skohlu minist.	14,620,041 "
12)	Zelu minist.	17,598,871 "
13)	Justiz (teefu) minist.	12,001,513 "
14)	Walstskontrole un Lehvn.	2,847,253 "
15)	Pohlū sem. ijdohsch.	843,034 "
16)	Trans-Raukasijs isd.	6,727,125 "
17)	Isd. pee eenemisch. un atreht.	22,864,204 "
18)	Dselszeleem un ohsteem	8,190,780 "

Rohpā . 556 milioni rubl.

tā ka buhtu ja-atleekahs 3 milioni rubl.

Spehlneeku meita.

No dohmahm un jautaschanahm nemas newareju wairs ißkuht ahrā. Bet es tatstu weenu mehrki biju atradis, kad teefu aktis nekahdas finas nedewa. Winās papreeksch man waijadseja eesfatiht; tad tikai wareju us bahdi reisoht, us to spehlū elli, pee tahs jaukahs dahmas ar to jauko, mihksto, skanigo balsi.

Wifvapreeksch man ta weeta nahza prahṭā, kur ta nelaimē bij notikuſi. Mumā waijadseja pee winās drihs klah tāht, bet es neko tuwaku par winu nesinaju. Tikai ka wina starp tahm stanziyahm Steinbergu un Waldawu bij, tas bij tai teefu rakstā teikts.

Kupejā lihds ar manim bij reisneeki, kas wifū deenu jau bij braukuschi, tāpat kā es. Wini bij ſweschi, kā es. No wineem es nekahdas finas newareju dabuht.

Bet tas fchafneris, kas pee muhſu lupejas peddereja, tas to wareja gan. Wifsch warbuht katru deenu ſcho zelu brauzā; wifsch warbuht bij tais paſchōs ratōs, kad ta nelaimē notika. No wina zereju ſinxu dabuht. Wifsch nahza katru reis, kad no stanzijs isbrauzā, us ſchauru galeriju ahrpusē stahwedams, attaifija lohgus un apfkatijahs, waj kahdi jauni reisneeki nebij eekahpuschi, kam tad winam bitetes preeksch nostempelshanas bij jadohd. Tā wineem bij jadar. Nebij ari ilgi, kad mehs no Steinbergas isbrauzahm, tē ari wifsch peenahza.

Wifsch bij leels, ſtipris, platplezigs wihrs no ſaldatu iſſkatas, it kā ſee ziti ſchafneri. Wifsch pee tam ar bij tīkpat weenteesigs, kā mihiſigs un runigs. Jau no puſdeenas wifsch bij lihdsbrauzis.

Waj to, kad wifsch lupejā bij eesfatihees un neweenu jaunu reisneeku ne-ereraudſijis, es winu praſiju: "Preeksch kahdahm tſchetrahm nedelahm ir weens reisneeks uſ ſcho zetu nelaimigs tapis?" "Ah, Juhs dohmajeet to jauno kaufmani no h?" bij wixa atbilde. "To paſchu. Tas eſoht starp Steinbergu un Waldawu notigis." "Itin riktigi, tā tas bija." "Waj Juhs to weetu paſhſteet?" es winu praſiju.

"Sinams. Es ari brauzu lihdsi."

"Oh, tad Juhs man wareet paſhſtſtih —"

"It labprah. Man tik nau ſchinī azumirkli laika; man papreeksch tahs zitas lupejas jarewideere. Peežās minutēs es atkal ſchē buhſchu. Es tad Jums ari waru to weetu rahdiht. Wifsch aiftaifija lohgu un gahja tahlak.

Waj peez minutehm wifsch bij atkal klah.

Tagad wifsch pats no fewis eefahla ſtahſtih, waj to, kad wifsch lohgu atkal bij attaifjis un ahrpusē uſ galériju paſka ſtahwoht. "Isgahjuſchu ohtdeen palika akuraht tſchetri nedelas, ka tas zeka uſraugs no uſrauga buhdas Nr. 50 no rihta agri pee zeka rewideereſchanaſ preeksch pirma brauzeena atnahlfchanaſ weenu breežmigi fabrauktū zilweka lihki zela widū starp ſchkeenehm atraada. Tas nebij tahu no wina buhdas uſ 51. buhdas puſi. Lihkis bij miltōs famalts un bij gandrihs drahnas tik paſhſtamas un prohti ſwahlki un bilſes no pelekas waſaras drahnas. Tas lihkis tik wareja no wakar wakareja pehdiga brauzeena buht. Tas bij tas ahtwilzeens, ar ko mehs tagad brauzam. Preeksch ſcha atnahlfchanaſ bij uſraugs zelu rewideerejies un neko ne-attradis, ari tai weeta ne, kur lihkis tika atraſts. Wifsch Steinbergā tublit da-rija ſinamu, no kureenes brauzeens bij nahzis un uſ Waldawu, uſ kureeni wifsch bij gahjis. Uſ abahm ſtanziyahm neko neſinaja. Mehs wif ſchafneri tikahm pahrlauſchinati, ari mehs neko neſinajahm. Neweens par braukſchanaſ laiku neko ihpachu nebij dſirdejies nei redſejis; reisneeki pelekās waſaras drehbēs bij daudis un drihs ſhai, drihs tai ſtanziyah eekahpuschi. Tapebz newareja ne dohmaht, waj tas nelaimigais ari bij lihdsbrauzis un no wahgeem iſkritis jeb pats iſlehžis. Wahgu durwiſ bij no eekahpusēs attaifamas — jeb waj wifsch nemas nebij lihds brauzis, bet uſ wilzeenu gaidijis un apakſch riteneem paſkrehjis jeb waj zita kahda nelaimē notikuſi. Sinams tikai bij, ka tas nomirejs ar pehdigu pirmdeenas wakara wilzeenu bij brauzis. Teefas pezh tam ir wehl daudis meklejuſchās un pahrlauſijufchās, bet nau neko wairak iſdabujufchās. Tikai pezh kahda laika tika teikts, ka tai tuwajā bahdē weens jauns kaufmanis pelekās waſaras drehbēs eſoht redſehſt, augſti ſpehlejis un daudis paſaudejies un preeksch ne-ilga laika ir no Šchweizes weena ſlaste atpakał nahkuſi, kas teefham tanī pirmdeena Steinbergas ſtanziyah, par paſaſchiru mantu uſ dohta, bet pezh ko neweens zilweks lihds ſchim nau meldejees. Tad gan wareja dohmaht, ka tas nomirejs, tas jaunais kaufmanis, no bahdes nahzis, kur wifsch Steinbergā bileti uſ Šchweiziju iſnehma, ari ſawu ſlasti tur uſdewa. Waj wifsch pats tur eekahpis jeb wilzeenam preekschā iſgahjis, lai wareja naiki apakſch riteneem mestees, par to neweens wehl tagad neſin."

Tas bij ta ſchafnera ſtahſtis. Mehs par to laiku bijahm gar to uſrauga buhdu Nr. 50 garam. Wifsch man to rahdiha. Weenu minuti ſebak wifsch man rahdiha to weetu, kur tas lihkis bij atraſts. Bijahm pret weenu lauku, zaur kuru zelſch gahja. Waſaru naiki ſtaidra, wiſas leetas apfahrt wareja paſhſt. Tā nebij nekahds ſchohgs, nekahds kruhms, nekahds kohks, ne-

lahds almins. Tikai pakala, lauka eelschā, pa kreisu rohku tai weetai preti, warbuht simt fohlu tahlumā, stahweja trihs kohki, ko es par wihtoleem tureju.

Schafnra stahstā bij man weena leeta tumfchā palikuſi.

"Tā tad dohma," faziju es us winu, "ka tas nomirejs warejis us brauzeenu gaidiht un apakſch riteneem mestees?"

"Us wiſadu wiſsi ta ir weena no dauds dohmahm," wiſch atbildeja.

"Bet tad jau wiſch ari newareja no pirma wagonā, dauds wairak tulih no lokomatiwes pahrbraukts tikt?"

"Sinams no lokomatiwes."

"Bet tad jau waijadseja pee lokomatiwes afnis atraſt; Juhs ſakeet, ka wiſch eſoht miltōs fabraukts bijis."

"Tas ir rikti."

"Un nekas nau atraſt."

"Es no tam neko ne-eſmu dſirdejis."

"Ari tee ziti wahgi netika pahrmeleli?" es praſiju tahlaſ.

"Us to gan neweens nebuhs dohmajis," bij wina meeriga atbilda.

"Jums japeedohd, ka tas tai ismekleſchanā leela waina bija."

"Es to tagad redsu," wiſch fazija un ſkatijahs dohmigi preeksch fewis us ſemi. Wina iſſkatijahs tikt pat gudrī, ka mihligs un runigs wihrs. Wina apdohma tik bij par wehlu.

Gohdigam ſchafnerim bij atkal pee ſawa darba ja-eet un es winu wairs neredſeu.

Es brauzu lihds Waldawai, paliku tur pa nahti un ohtrā rihtā gahju us amataateeſu.

Amata teefneſis bij wezg wihrs. Preeksch wina tik tur bija teefas ſkribweris. Teefas ſkribweris bij atkal diſhwa naudas lahde; kas naudu ne-eeneſa, tas preeksch wina bijis nebijis. Amata teefas bij wehli ſee tam ta pahrwaldiſchanā un polizeja par wiſu to pilſehtu. Tē nu es finams tiku ſkaidribā par to lihdsfchinigo ismekleſchanu, bet ari finaju, ka, ja es wehli ko gribelj pahr ta nomiruſcha nahvi ſinahd dabuht, man paſcham us ſawu ſpehlu bij jarehkina.

Es parahdiju ſawus papihrus, paſinu no tahm man preekschā liktahm leetahm, ſtarb kurahm ari ta fläſte bij, tulih, ka taħs Wilfried Emermana leetas bij un tā tad tas fabrauktais bei ſchaubifchanahs wiſch pats bij, ſanehmu leetas, twiteereju par taħm, aismalſaju ſkribwerim wina peenahkumu un bij man pee teem fungem ſik wehli weena jautaſchanā: "waj tad wina neweens pehdas no teem diwi ſimts tuhktosch dahldereem nau dabuſchi maniht, ko tas nomirejs angleeſchu banknotes pee ſew bij neſis.

Wini neko no tam neſinoja.

"Gi, ei, toħs wiſch buhs bahdē ſpehlu namā paſudejis," teefas ſkribweris fazija, amata teefneſis neko nefazija.

"Waj tad tas nomirejs bahdē bij ſpehlejis?" praſiju es to ſkribweri.

"Tā ſaka," bij wina ihfa atbilde, wiſch jau par to newareja nekahdu naudu nemt.

Wehli tai paſchā deenā ar puſdeenas wilzeenu es brauzu atpakaſ; man waijadseja bahdē tikt.

Atpakaſ brauzoht es to nelaimes weetu labi apſkatijohs. Wina bij paſchā wiđu ſtarb 50, un 51. uſrauga buhdu, man naħza pawiſam dohmigi preekschā, ka tas teefcham paſchā

widū bij notizis. Zitā wihsē deena man neko zitu nerahdija, ko nakte man bij rahdijuſi. Toħs trihs kohkus es paſinu par wihtoleem; wini stahweja lauka wiđu, pee weena diħka, ka redſeu.

Bahdē es nonahju pulkſten trijós pehz puſdeenas. Preeksch augħtas bahdu paſaules bij ſchis laiks wehl tiktat tā puſdeena. Zeerejami gangi bij tukħchi, par to atkal bij ſpehlu nams pilns. Es winu uſmekleju un gribelj ſpehlu laiku ifleetaħt, weħlačk wareju zitas ismekleſchanas uſnemt.

Pee ſala galda tika ſpehleħts. Galds bi pilns ar ſpehleajeem. Tikai augħti bahdes weesi likħabs tur efoħt, fungi un dħmas tur bija, wezi un jauni. Wisi ſpehleja duħſħiggi d'sitak āl luſumā proħjam.

Starb jaunakħam dħmaħħam bij daschi ſmuki un iſpużeti. Wini ſpehleja wiſuðuħschigaki, jo wini ſpehleja ar ſwejħu naudu. Winaħm blakus feħdeja fungi, kuru azis bij leela-kais preeks par fħo jaufumu un glixtumu; es ſchahs bahdes un ſpehlu paſaules dħmaħħas jau paſinu un mekleju to ſmuko, bahlo Elisi no wakardeenā starb wineem.

Winas teħwu, jeb kas wiſch zits winai bij, es driħs atradu; wiſch feħdeja augħċha pee galda un ſpehleja ka tee ziti. Wiſch taifija augħtu ſpeħli, wina m guleja ſelta tħschuppa preekschā un ſejeja katra reis dauds ſelta gabalus. Wiſch ſpehleja ar to wiſleelako meerib, ar d'selfigu auftididib. Wina ſmakts guleja us wina kruka, wina giħmis — wiſch bij ſneega baltumā — bij nepakustinajams.

Wina meita ſħe nebij.

Ari tas masais, gaifħais grafs ne, kas wakar winas fħnauzerli bij fakħris.

Es tikai wina biju meklejis un gribelj jau aiseet, tē iſzehlaħs saħle mass dumpis.

Durwix atweħraħs. Sahla ſkatitees, papreelħsch weens, tad wairak. Tee kas apgrēsdamees us turenij bi ſkatijusħeess, użżeħħlaħs, it ka kaf tee kahdam plazi gribetu doht jeb preti eet. Es ſkatijohs lihds ar ziteem. Smuka Elise bij saħle eenahku.

Għażiex luktur għiġi għażiex wiħi man bij wina ja-apbriħno, bet no kahda augħta apburdama jaufuma wina tagħad bij tai ſkaidra jaufa għiġi għażiex! ar ſmallo bahlo giħmi, or taħm leelahm melnā, un tatħċu tik ġerig i un dohmigi ſkatidħam ażiħm! Ar to ſmudro, augħto, majestetigo augħmu! Wijs jaufak ā un tatħċu weenadigħa apgehrbā no melna siħda, pee kuras par weli pehz jaufumeen un pehrleħm mekleja! Wina man iſrah-dijahs kaf kahda augħta dħmaħħam, kas no ahrenes netruħreja, bet kuras eeksfene no fahpigħahm truħrehm, no d'sitħam waimanahm bij pildita, ko winai kluſi un meeriegi waijadseja nest, un ko ta ari nest wareja.

Tā wina għażja rahmi, jaufas azis us ſemi, bet augħto augħmu taifni turedħama — taħs ſahpes, ko wina eeksfenji neħħa, wina jau ari waijadseja no paſaules ſleħpt — tā wina għażja rahmi saħle eeksfħā, pee weena jauna wiħra roħkas, kas winu neweda, bet kuras winai bij jawed.

Jo tas jaunais wiħrs bij bahls un wahjx, baħla kien wehl ne kaf wina, lohti bahls; faleezees wiſch għażja wina blaħku; kruħtis wina m biex eekriti u ſpehlu tħalli. Għeċ-ċasa wiħom dikti gruħti naħzahs.

Wina peeweda winu pee ſpehlu galda, un us to puji, kura wina fħo weda, pažeħlaħs ſpehlejji goħdadami, paħlanijahs d'sili preeksch to boħlo pahri un eeruhmeja wineem ſawus plafċħus un ari kas apkahr stahweja un feħdeja, ſkatijohs ar

lihdszeetibū un gohdibū pehz tāhs fmukahs dahmas un winas flimo pawaditaju.

Tikai bagatas dahmas, kurās ar fweschū naudu spehleja — es dohmaju, winas bij Franzuseetes — skatijahs ar apfmeedamu degunu farauschanu us scheem abeem, kas tagad pee spehlu galda bij nofhduschees.

Tas flimais jaunais wihrs bij jau pehz weenas kahrtēs lehris, jau selta gabalus few preeskchā nolizis, wina rohkas pee tam krampiji trihjeja. Par wina gihmi willahs apfar-kums, kas tumfchi us spizeem waigu kaulem nofhdahs.

Ta dahma nespēhleja; wina til schehli nofklatiyahs us tahm trihzedamahm rohlahm un tahm kapu rohsehm blaku sehdetaja sneegu baltōs waigōs. Winas azis ari daschu brihdi nofkhrejha pee ta us krukeem atspeeduschahs weza funga, kas winas tehws tila dehwehts un kas tik us sawu spehli skatijahs, bet kam preeskch tāhs bahlahs dahmas ar winas pawaditaju neweena ažs nebija. Ka rīktigi tagad to wakarejo jauko dahmu redseju, kas wakar sawu fchnauzerli fauza un kuru tas resnais fungs par leelu krahpnēzi nosihmeja, ko es tizeju un nofklatiyahs winas skumigu istureschanohs.

„Kas fchi dahma ir?“ es weenu lungu prafiju, kas man blakam stahweja.

„Grehene Osterolt,“ winsch man atbildeja.

„Un tas flimais jaunais wihrs winai blakam?“

„Winas brahlis.“

„Man rahdahs, ka wina ari to wezo fungu ar to peleko bahrsdu ar krukeem tur ohtrā pužē pasihst?“

„Winsch ir fcho abu tehwō.“

„Un winsch par wineem nebehda; winsch wehl nau ne-weenu azi wineem usmetis?“

„Winsch ir tikai spehletajis.“

„Winsch warbuht pee tāhs bankas lihdsdalibneekem peder? ta es tahlak prafiju, kad redseju, ka tam ar manim runadamam fungam manas prafishchanas ne-apnika.

„A ne! winsch ir bagats Olandeefchu ofzeeris, kas Indija ne-apšinamu manu faktahjis, ta tad winsch sawai spehles kahribai zik gribedams war kalpoht; tāpat ari tas dehls, ar to eet us beigahm; jo tam ir dilons.

„To es redsu, bet par to man wehl wairak jabrihnahs, ka wina peederigee winam atwehl fcho spehli, kas wina bei-dsamohs spehkus apehd.“

„Nu, nahwes kandidants winsch jau ir, kas tad wineem par to dauds behdas, waj astoni deenas agrak jeb wehlač nomirst. Ta tad winam to weenigu preku atwehl; naudas wineem jau pee tam ir deesgan. Tāhs nabagas mahfas man tik ir schehl. Tehws pats sawā kahribā ir eededses par winu nemaj nebehda, un ta winai ir brahlis kapam japeewed. Man tik ir bail, ka winsch tēpat spehledams pee winas kabjahm nenokricht. Skatetees tikai ar kahdu neschehligu kahribu winsch spehle. Afinis winam bahlōs waigōs schaudahs us preeskch un atpakač, ka wina rohkas dreb un ka winsch breesmigi us tahm kahrtēm skatahs. Ta nabadse mahfa, winai wehl pee tam ir zitas behdas. Winas wifus peewilkams un apbur-dams jaukums winai dauds jaunus puishus peewelk, kas winai gohdu rahda un winas usmanibu us fewi grib lohziht; ta ari fchē pee spehlu galda; brahla dehl winai tik fchē japeelek. Ta tad ari dauds aprunaschanas zelahs, kas winu pee spehlu galda te peewelkobt. Leelais pulks no awotneekem winu zeeni, gohda un noschehlo. Juhs to buhfeet redsejuschi.“

Es ari to biju redsejis, un man bij par tahdu spreediumu, kas mani pawifam maldibā wareja greest, galwa jakrata. Ta pati dahma, ko man wakar tas resnais fungs usrahdijs lā wainigu pee Wilfried Emermana nahwes, tika fchē usteikta, no tāhs paschas tika pawifam zitads spreediums dohts. Kas no tam nu bij meli, kas pateesiba? No fweschineela tuwakas finas par fcho leetu isklaušchinah, bij masa zeriba. Til no polizmeistera zereju wina es ari nogahju, kad biju to spehli laiziku nofklatijs.

Bahdes polizisti arweenu ir smalki un ismonigi laudis. Te man wajadseja pawifam zitadus atraft, ne ka Waldawā.

Atradu ari kahdu biju dohmajis.

Es winam dewohs pasihstams un pateizu fawa zela no-dohmu.

„Ja,“ winsch teiza, „ta jauna wihra nelaime man ir gan sinama.“ Es prafiju: „Waj Juhs to leetu tik par weenu nelaimi eeskateet?“

„Par nofedsibu es tikai tad fauzu, kad man tas ir perehdijs: Un Jums jaleezina, ka no peerahdischanahm fchē ne runas nau,“ ta bij polizmeistera atbilda.

„Kahdu nelaimi tad Juhs dohmajeet? Us paschflepławibu jeb —?“

„Paschflepławiba manās azis jau buhtu nofedsiba — lai gan ne tahda, kas no teesnešcha strahpejama. Lihds zitadai peerahdischanai es to gadijumu tik fauzu par nelaimi.“

„Tas jaunais Emermanis ir tatschu fchē bahdē bijis?“ „Ja, un weselas astonas deenas, lihds pat weenu stundu preeskch nahwes.“

„Waj Jums par to ir finas?“ es issauzohs.

„Tāhs ustizamakas zaur maneem laudihm. Winsch bij ar to brauzeenu, kas pulksten 9. no fchējenes us Steinbergu eet, lihdsbrauzis, us trihs feerendel desmiteem tur nonahjis un desmitōs ar to wilzeenu us Waldawu tahlak brouzis. Mus-weenpazmitōs winsch jau warbuht bij lihki.“

„Tā? — Bet paleekam wehl pee wina ustureschanahs fchē pat. Winsch pee kahrsdu bankas te bij spehlejis?“

„Ja, gan, bet ja winsch te ko pasaudejis, tad tee bij dauds kahdi trihs lihds tschetri simts gulshi.“

„Waj Juhs to skaidri finat?“

„Us to skaidrako. Mani laudis apluhlo un pasihst kahru spehletajis par bankas. Tee ari wina nebij is azihm islaiduschi.“

„Warbuht winsch zitadā wihsē buhtu dauds isdewis un isfchēhrijs?“

„Schē ne.“

„Wixam bij diwi simts tuhksitočh dahlderi banknotes kloht. Tee truhkst.“

Polizeimeisters fotruhkahs. „Leela summa. Un ta truhkst? Es no tam neko ne-esmu dīrdejjs!“

„Un kad Juhs to tagad finat, waj Jums zaur to rohdahs kahds gaischums ta notikuma tumfibā?“

Winsch apdohmajahs masu brihdi. „Nē,“ winsch tad fazija.

„Tās nomirejs,“ ta es tahlak teizu, „ir fchē dauds ar weenu dahmu kohpā redsehts; wina cfoht weena weza funga meita, kas fewi par grafu Osterolt faujahs.“

„Ta dahma, ir ta weza funga meita,“ polizejas fungs apstiprinaja.

„Un waj winsch ari ir grāfs Osterolts?“

"Om. winam ir labi, rikti papihri, kas ioxiu fa tahdu apleezina. Ta tad wiensch par tahdu jatur, kamehr bahdes laiks pagalam buhs."

"Un par ko Juhs winu tad turefeet?"

"Par to, kas wiensch ir."

"Un wiensch ir?"

"Tik jau gan spehletajs," bij wina meeriga atbilde.

Bet wiensch ir bankas lihdsdalibneeks. Un banka aismalka semei waren leelu ihri, ustur bahdes eeriktes, uspuschko wihi scho weetu un apgabalu, salaifa fungeem leelas, spihdoschas, dahrgas gohdibas! Juhs saprohtat? —"

(Us preechu wehl.)

Igaunu tuntas dseesma.

Kas grib' Anninu gan prezeh? —

"Mehneps" Anninu grib apnemt,

Un brauz ragus klethes preekschä.

Ta ka ilkses gali augstu

Sneegtin fneeds lihdi paschobelei,

Kumelina lepna galwa

Apfweiz Annu paleegdama:

"Gribi buht tu seewa mona?" —

Anna atbild' klethes preekschä,

Medus fmarscha, kur usklihda?!

Tawa seewa es nebuhschu!

Neweenads un nepastahwigs

Mehneps leels un mass tas leckahs,

Dashreis pasuhd it pawifam,

Eij tik prohjam mihlais mehneps! —

"Attek faule noswihsdui.

"Saule" Anninu grib prezeh,

Paleegdamees Annu apfweiz:

"Waj tu gribi mani prezeh?" —

Anna atbild' klethes preekschä

"Es pee faules nelad eeshu!

Apspihd faule daschas semes,

Melna paleeku no stareem,

Bruhna faules karstuminä.

Eij tik prohjam, mihla faule!"

Rihta blahsma atlez mohschi —

Annu ta pa feewu prasa,

To it mihti apfweikdamu:

"Nahz pee manim, Annin daila?"

"Ne-eeschu pee tew par feewu,
Rihta blahsmai auksti sahni,
No rihtina auktas kahjas. —
Eij tik prohjam, rihta blahsma!"
Attek mihlais aufeklitis,
"Aufekliti" spohschu sehnu,
Kam nekahdas wainas rohdahs.
Sahnis sohhentinis schlinde,
To pee galda fehdinatu
Anne nem ar mihlu prahku."

E. F. S.

Visjannakabs finas.

Ujja. Kihnas walts jaunais keissars nomiris, esohit no-gistehts. Kas wina weeta par keissar taps zelts, wehl nau finams, jo nomirusham tik weens vais, vahri mehneschus wezs dehls, ko nel. keissara tehwa brahki negrib tehwa weeta eezelt, bet rauga fewi paschus woi sawus dehlus us keissara trohna fehdinaht. Pekinga un zitds vilfehts zaaur to dumpis iszehlees.

Jelgawnekeem schogad deesgan raibs Jahn laiks gaidams, jo 16. un 17. Juni swinehs Jelg. gubernas gymnasija leelus gohdafehtlus par peemini, ta tad jau 100 gadus pastabu; no 10. lihds 20. Juni scheenes "Amatneezibas beedriba" (Gewerbeverein) isrihoks leelu istahdi no wifadahm amatneeku, fabrikuun semkohvibas leetahm un maschinehm, un 14. un 15. Juli te taps natureta wispahtiga labprahligu ugunedsebschanas beedribu favulze. Istahdes komitejai par gohda presidentu iswehlehts Kursemes zeen. gubernatora f. v. Lilienfeld un par gohda-beedri Jelgawas wezakais birgermeisters, Schmidt f. Par istahdes plazi isredsehts ta weeta starp pilfehta un bahnuscha pee Drifses upes, kur it staltas istahdischanas ehkas taps bubmetas. Tikkidz ka istahde no waldibas buhs atwehleta un avstiprinata, tulihd zauhde no waldibas buhs atwehleta un avstiprinata.

R. S.-z.

Samaras gubernas landags islaidis rakstu, kurā wifus edsfhwotaju wahrdā sirsnihi pateizahs pee wifem walsii, kas behdu laikā sawu valihdsibu Samaras truhkuma zeetejeem vaneeguschi.

S.

Atbilda.

A. — **S.** Sinu un rakstu preefstitutus lubdsu, man sawu wahrdu un dshwolli usdoh, jo zitadi tohs rakstus newaru isleetaht. Latv. av. apgahd.

Latv. Avischus apgahdatajs: J. W. Sakranowics.

Sludinashanas.

No Rundables vagasta teefas wif, kam no nelaika Rundables Spigu-Grunt-mahju ibpafchneeka Zebkaba Granta atfahas mantibas labdas taifnas prafschanas zauhde parabdu-grahmatahm jeb zitu labdu nofukumu buhdu, zauh fcho teek usaignati, wehlaiks lihds 18. Februar f. g. kusch tas weenigais isslehgshanas terminas fchini leetā, ar sawabm parabdu prafschana-nam un veeradischanahm pafchi, jeb kur brihw ar weetneku un ja waijadigs ar assistentu, fchelt veemeldees, un tad to, kas tablis nolis, nogaidib, — ja negrib sawas refes un prafschanas saudebt un few mubschigu kusu zeeschanu usliktees. Tapas ari tee, kas nelaikim parabdu valiksch, teek usaignati, sawus parabdu lihds minetai deenai fchelt veemeldebt un nomafkabi; jo tee, kas to nesidarihs, niks ar dimfabrigu mafku strahpeti.

Rundables teefas namā, 10. Janvar 1875.

(Nr. 9.) Preefscheld.: J. Schwirberg.
(S. W.) Teef. skribw.: Jean Strautins.

Lambertu-muischhas vagasta teefas (Lambertsbos Ge-meinde Gericht) usaignina wifus, kam jekahdas parabdu prafschanas jeb mantofchanas no nomirufsha, fchelt veederiga atfawneeka salddas Zebkaba Mikela atfahas mantibas buhdu, jeb kas ioxam parabdu ir palisufchi, lai tee wifewlakais lihds no fchis teefas nolis, isslehgshanas terminam, 8. Merzam 1875. g., fchelt veemeldeabs, sawas prafschanas un mantofchanas refes veerabdu un atkal parahus nomalha, ar teefodinashanu, ta vech fchil termina nemeens parabdu prafitojs un mantineeks wairis netiks flau-fibis, bet parabdu fleshepsi tiks vech likuma strahpeti.

Lambertu-muischha, 11. Janvar 1875.
(Nr. 4.) Bog. teef. vreefscheld.: M. Lasding.
(S. W.) Bog. skribw.: R. Pohlmann.

Kad lihdsfchinigais krohna muischhas Penkules Sehju = mahju faimneeks Janis Sehgo schogad ir miris, tad teek no Penkules muischhas krohna vagasta teefas wif, kam pebz likumeem mineto Sehju-

mahju mantofchanas veekristu, zauh fcho usaignotti, fchelt nedeku laikā, rehlinahs no apakschā rafstahs deenas, un wifewlak lihds 28. Februar 1875. godā, kas par to weenigo un isslehgshanas terminu nolis, pee fchis vagasta teefas ar sawahm taifnahm mantofchanas vereabdischanahm peetelfees; jo wehlak ne-weens wairs netiks klausibts.

2
"To buhs wehrā lift!"

Penkules krohna teefas namā, 13. Janvar 1875.
(Nr. 9.) Teef. preefscheld.: J. Tiltadregel.
Skribw.: Joh. Krafft.

Palihgu,

kam tabs darischanas pee vagasta waldischanas un grahamu weshchanas ir vasibstamas. melle riter-fchastes vagasta skribweris J. Traumanis.

Wehstules tamdebt pee wina rakstamas us Grendzhu cefasnamu, Likuma aprakts.

No Rundahles pagasta teefas teek zaur scho sinams darbts, ka fchi pagasta nomtruschan Spigu-Grunt-mahuju ibyashneekam Jekabam Gruntam veederiga maniba, ka: srgi, gohwis, zuhlas, oltas un daschadas faimneebas leetas, 3. un 4. Februar f. g. Spigu-Grunt-mahjā pret skaidru mafsu wairakfoblišanā tils pahrohts.

Rundahles teefas namā, 10. Janvar 1875.

(Nr. 13.) Preelschfehd.: J. Schwirberg.
(S. B.) Leef. skriw.: Jean Strautin.

Wez-Sahtu semkohyibas skohla.

Par Sokolowija eestabdijumu valdīdama komisjone data zaur scho sinamu, ka Wez-Sahtu semkohyibas skohla, pee Tukuma, par Jurgeem 1875. g. atkal jauni skohleni mārcis tilt usnēmī. Lapebz teek wijs, kas fawus deblus jeb audelkuss Wez-Sahtu skohla mēhabs tilt ismābz, zaur scho usaināti, laiku preelsch Jurgeem skohlas direktoriim Sintenis lungam to sinamu darbīt.

Preelsch tādeem jaunēm zilwekeem, kas vateen bes mantības, ir var Jurgeem 1875. g. tribs brihwheetas wākā. Preelsch brihwskohleni usnēmīhanām ir diwī fibmes waisīdgās, meena no mahzītāja, ka tas jaunois zilwēls polibdsibū vēln, ohra no pagasta valdības, ka wijsch bes mantības un ka wiham palibdsibā waisīdgā.

Mahzība eelsch sinatnībām teek Wez-Sahtu tabdā mebrā kneegta, ka eelsch tām skohlam, kas vēl jaunācem kārtīkumēm pēc trečās skohlas vēder.

Muratoriūums.

Jelgawas draudses kohpschana pahrdohd daschadas, no wiņas nobagēm pagatas watas leetas libds fchi gada beigām eelsch Jelgawas „dahmu beedribas darba kantora, Skatofu celā Nr. 9. u. Katriņes celas iubra, Schablowka namā, pa trepebm augšam. Pebz istabā išlīķī zenu rābdītāja tur ikdeenas no pulks 9.—1. un no 3.—6. var dabuht.

Latuna swabrlus (lindrakus) par 145 libds 175 kap. preelschautus. 20 " 45 " fermeeschu sekēs 40 " 60 " wijsrechku sekēs 20 " 50 " jaks 55 " 75 " frellus 115 " 130 " brubīgā un bruhēs frellus 110 " 130 " wijsrechku sekēs 110 " 130 " wijsrechku sekēs 95 " 120 " un wiſadas behrenndrebēs par itleitem tirgeom. Jelgawa, Janvar mehnēs 1875.

Preelschneebība.

Preelsch weenas Nīžes pagasta skohlas (Grobbīnas avrīki) teek

Skohlmeisters

mellekts. Beira iubdal usnēmama. Javeemeldabs vee Nīžes mahzītājo G. Brasche.

Reprezēts klehtswagare, kam labas atestates un kas latwijski proht rakstīt, war no Jurgeem weetu dabuht Jumprawmuishā pēc Bauskas.

Jumprawmuishā pēc Bauskas ir atkal parpilsnam laktu isdedīnahts un teek wehl arweenu par lehto tirgu pardohti.

Teek sinams darbīts, ka Hahna-Mehmelesmuishā it labus dedzinātus steegelus

par 10 rubļu tuhstoti

war dabuht.

Lohpu-kohpejs

preelsch 100 lobpeem, ar sawahm deenēmēitabū, war par Jurgeem 1875. g. weetu dabuht Aisfīce pēc Rundawas.

No zensures atvēlehtis, Rīga, 27. Janvar 1875.

Gohda ūhmi (medali)

dabujs us semkohyibas israhdischanu Dohbelē 1874. g. par

arkleem no kastas dseses,

no wiſada leeluma —

Nr. 1	no skaidras dseses, diwjuhgu	16 rubl.
Nr. 1	diwjuhgu ar kohka dihsteli.	12 rubl.
Nr. 2	weenjuhgu ar nasi	7 rubl.
Nr. 3	weenjuhgu ar nasi	5 r. 95 k.

D. Hansberg, Bauska.

Zaur scho daru wiſeem pāsemigi sinamu, ka es Jelgawa, skribwer eelā Nr. 2, to trakteeri „Jelgawa”

no 1. Janvar f. g. esmu usnēmīs un lubdsu mihi, mani tur apmetleht, apfoblidams kreatu, usmanigu apdeeneschanu.

Ar augstu zēnišanu

D. Wussf.

Leel-Behrsteles Venzenu mahjās ir pēc lihdsu

1 funs un 1 kuna.

Kam tee būbu iuduschi, tas war tohs tur atrast.

Preelsch Bauskas un apfahrteenes. Sawahm zēn, kundēm daru zaur scho sinamu, ka es sawu

ahdu bohdi

no tirgus platscha esmu sawā pāscha namā pahrežlis. Labu apdeeneschanu tā libds īchim apfoblidams, lubdsu Juba ustīgību man turpmal ne-atraut. Bauska, Decembris 1874.

Edward Ekerts.

23. Janvar ir nosagts ceļubrigs firgs, behrs ar lanku peeri, 10 gadus vezs, 60 rub. wehrs, pēc Kalnajezema Oħra. Kas par fchi salīsbību war skaidras finas doht pēc Pīnkumuisicas pagasta teefas, dabu patēzibas mafkas.

II. L. X III.

Kopebz tu man neraksti? Lubdīsma raksti un isskādro, ko es no ta dīsrejeiša turebi waru!

Birmais

sirgu-tirgus Jelgawa buhs no 8. libds 16. Februar jch. g.

Pēc J. B. Steffenhagen un dehla ir drūkatas, un turpat kā ari wiſas zītās grahmatu bohōs dabujamas:

Janna Sprediktu-Grahmata us wiſabīm fwehdeenībām, fwebleem un fwebleem laikem, farakstīta no Konstitūcija G. R. P. Nōde. ne laika Dundangas mahzītāja. Argahdāhta no Joh. Chr. Gorlacher.

Mafka stipā wahlā esfētā 80 kap.

Septini Gavenu spredikti vahr Pestītaja fētīn vēbīgēm wahrdeem. Latveescheem par labu no wahlā wallodas pahrtultoti. Mafka 25 kap.

Masa Dīsefmu-Grahmata, trešča falassīshana, no J. G. Ageluth, Mabīvils draudses wezza Mabītāja. Mafka 10 kap.

Dīsefmas no Widsemes un Kursēmēs dīsefmu-grahmatahm isnēmīs, saldateem, rekrūtēem un zītem Luttera draudses lobzelkēem par labbu īsmekletas, teem wairohi tīzību, zerrību un mīpleibību, un tohs esprezzināt eelsch bevdām, apgādātas no Pehterburas Gwardu saldatu mahzītāja Knieriem. Mafka 10 kap.

S. Hirschmana un dehla andelesweeta Kuldīgā

usolzīna zaur scho wiſus, kas pēc wiņa libds 1. Janvar 1875. g. daishadas leetas eekiblajuschi, tābs libds seeldeens f. g. isnēmt; jo wehlak tābs tils zaur teefu pahrohtas.

Drakāts pēc J. B. Steffenhagen un dehla.